

Sasniedzamo rezultātu formulēšana

RVVĢ, Ina Baumanē

3 līmeņu plānošanas modelis

Standarts

Skolēnam noteikts sasniedzamais gala rezultāts noteiktā posmā mācību jomā un caurvijās

[Sasniedzamie rezultāti \(skola2030.lv\)](http://skola2030.lv)

Programma

Skolēnam sasniedzamais rezultāts temata/satura vienības ietvaros, satura apguves secība un laiks

[Mācību programmu paraugi pamatizglītībā \(skola2030.lv\)](http://skola2030.lv)

[Programmu paraugi vidējā izglītībā \(skola2030.lv\)](http://skola2030.lv)

Stunda

Skolēnam katrā stundā sasniedzamais rezultāts

Sasniedzamie rezultāti pamatizglītības standartā pa jomām, beidzot 3., 6. un 9. klasi

- [Valodas G.pdf \(skola2030.lv\)](#)
- [Dabaszinātnes G.pdf \(skola2030.lv\)](#)
- [Sociāla G.pdf \(skola2030.lv\)](#)
- [Kultūra G.pdf \(skola2030.lv\)](#)
- [Matematika G.pdf \(skola2030.lv\)](#)
- [Tehnoloģijas G.pdf \(skola2030.lv\)](#)
- [Veselība G.pdf \(skola2030.lv\)](#)

Sasniedzamie rezultāti vispārējā vidējā izglītības standartā vispārīgajā, optimālajā vai augstākajā mācību satura apguves līmenī

- Dabaszinātņu mācību joma;
- Valodu mācību joma - latviešu valoda un svešvaloda;
- Sociālā un pilsoniskā mācību joma;
- Kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā mācību joma;
- Matemātikas mācību joma;
- Tehnoloģiju mācību joma;
- Veselības, drošības un fiziskās aktivitātes mācību joma.

Četru veidu plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti (programmā)

- **Ziņas**

- Ziņu apguve parāda skolēna izpratni. («apraksta”, “skaidro”, “pamato” u.c.)

- **Prasmes**

Prasmju apguvi skolēns demonstrē darbībā (piemēram, modelē, attēlo, aprēķina); to vērtē, izmantojot snieguma līmeņa aprakstu.

- **Vērtībās balstīti ieradumi**

Ieradumus, kas balstīti vērtībās, skolēns demonstrē darbībā; tos vērtē, novērojot skolēna darbību ilgākā laika posmā.

- **Komplekss sasniedzamais rezultāts**

Kompleksu SR apguvi skolēns demonstrē darbībā.

7. klase	Saziņas nolūks kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra
----------	---------------------------------	-----------------------------	--------------------------

Apguves mērķis: izpētīt dažādus tekstu veidus, lai veidotu savu komentāru, reportāžu, reklāmu angļu valodā.

Sasniedzamie rezultāti

Ziņas	Prasmes
<ul style="list-style-type: none"> Katram teksta veidam ir tam raksturīgās sastāvdaļas un uzbūve. (V.Li.2.2.) Sarunājoties, lasot, caurskatot interneta avotus, var iegūt dažāda veida informāciju savu tekstu veidošanai. (V.Li.2.2.) 	<ul style="list-style-type: none"> Atrod informāciju dažādos avotos par kādu sabiedrībā aktuālu tēmu un dalās ar to klasē. (VS.9.2.1.1.; VS.9.2.1.2.) Saskata līdzības informācijā, kas ir atspoguļota dažādās formās (grafikos, tabulās, tekstos). (VS.9.2.1.3.) Prot atrast ticamus avotus, balstoties uz dotajiem kritērijiem. (VS.9.2.1.4.) Veido savu tekstu, balstoties uz doto shēmu, paraugu, plānu. (VS.9.2.1.6.) Izvērtē savu teksta kvalitāti un izlabo skolotāja vai klasesbiedru norādītās kļūdas. (VS.9.2.1.8.)
Komplekss sasniedzamais rezultāts	Ieradumi
<ul style="list-style-type: none"> Apspriež sabiedrībā aktuālas tēmas, veido diskusijas, audio/video ierakstus. (VS.9.2.1.1.) Klausās vai lasa tekstus (piemēram, diskusijas, ziņu ierakstus, vēstules, brošūras) par dažādām tēmām un izmanto iegūto informāciju mācību vajadzībām. (VS.9.2.1.2.) Izmanto vienkāršus grafikus un ilustrācijas, virsrakstus, lai iegūtu sev nepieciešamo informāciju. (VS.9.2.1.3.) Izvērtē informācijas ticamību internetā, piemēram, ziņu portālos un sociālajos tīklos. (VS.9.2.1.4.) Raksta stāstus par dažādām tēmām, izmantojot apgūtos teksta organizēšanas paņēmienus, piemēram, domu karti, shēmas; apraksta pieredzētos notikumus, to dalībniekus un viņu lomas. (VS.9.2.1.6.) Uzņemas atbildību par savas runas un rakstu pratības pilnveidi; izmanto mācīšanās stratēģijas atbilstoši saziņas situācijai un mācību mērķiem. (VS.9.2.1.8.) 	<ul style="list-style-type: none"> Attīsta ieradumu iegūt jaunas zināšanas un risinājumus, izlasīto vai dzirdēto informāciju atspoguļojot vizuāli (grafikā, laika līnijā, domu kartē) – radošs darītājs. (Tikums – gudrība, vērtība – brīvība) Attīsta ieradumu atteikties no nevajadzīgā, strukturējot savus tekstus un sakārtojot idejas rindkopās – radošs darītājs. (Tikums – centība, vērtība – cilvēka cieņa)

Sasniedzamie rezultāti pamatizglītības **standartā** un **programmā**

- **Valodu joma, svešvaloda (teksts un tekstveide)**
- **VS.9.2.1.1. Apspriež un analizē sabiedrībā aktuālas tēmas, veido diskusijas, intervijas, iestudējumus, veido audio/video ierakstus.**
- **Komplekss sasniedzamais rezultāts**
- **7.klase: Apspriež sabiedrībā aktuālas tēmas, veido diskusijas, audio/video ierakstus. (VS.9.2.1.1.)**
- **8.klase: Apspriež sabiedrībā aktuālas tēmas, veido diskusijas, intervijas, iestudējumus. (VS.9.2.1.1.)**
- **9.klase: Apspriež un analizē sabiedrībā aktuālas tēmas. (=VS.9.2.1.1.)**

Sasniedzamie rezultāti pamatizglītības standartā un programmā

D.9.7.5.1. Rīkojas atbildīgi pret savu un citu veselību, veidojot ieteikumus un secinot par dzīvesveida (uzturs, fiziskās aktivitātes, kaitīgie ieradumi), dienas režīma un vides apstākļu ietekmi uz organisma veselību, izmantojot daudzveidīgos informācijas avotos atspoguļoto informāciju un izvērtējot tās ticamību.

7.2. Rīkojas atbildīgi pret savu un citu veselību, analizējot pirmās palīdzības sniegšanu segaudu traumu gadījumā. (D.9.7.5.1.)

7.3. Skaidro dažādu faktoru ietekmi uz dzīvo organismu balsta un kustību orgānu sistēmu, veido ieteikumus tās veselības saglabāšanai, izmantojot daudzveidīgu informāciju un izvērtējot tās ticamību. (D.9.7.5.1.)

7.4. Veido ieteikumus un izdara secinājumus par dzīvesveida ietekmi uz elpošanas orgānu sistēmas veselību, izmantojot daudzveidīgu informāciju un izvērtējot tās ticamību. (D.9.7.5.1.)

8.1. Veido ieteikumus un izdara secinājumus par dzīvesveida ietekmi uz gremošanas orgānu sistēmas veselību, izmantojot daudzveidīgu informāciju un izvērtējot tās ticamību. (D.9.7.5.1.)

8.3. Veido ieteikumus asinsrites sistēmas veselības saglabāšanai un izdara secinājumus par dzīvesveida ietekmi uz asinsrites sistēmas veselību, izmantojot daudzveidīgu informāciju un izvērtējot tās ticamību. (D.9.7.5.1.)

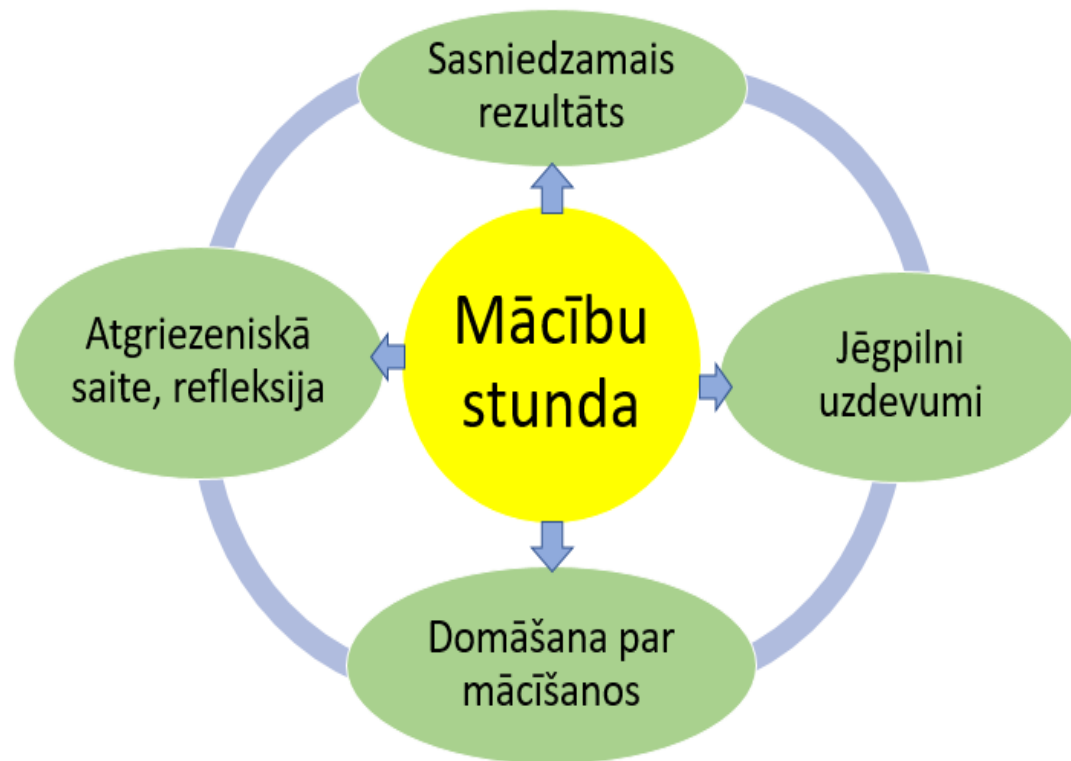
8.4. Izmantojot daudzveidīgu informāciju un izvērtējot tās ticamību, veido ieteikumus izvadorgānu sistēmas veselības saglabāšanai. (D.9.7.5.1.)

9.3. Izmantojot daudzveidīgos informācijas avotos atspoguļoto informāciju un izvērtējot tās ticamību, rīkojas atbildīgi pret savu un citu veselību. Veido ieteikumus un secinājumus par dzīvesveida (fiziskās aktivitātes, kaitīgie ieradumi) un dienas režīma ietekmi uz organisma veselību. (D.9.7.5.1.)

Stundas 4 elementi

- Skolēnam stundā sasniedzamais rezultāts (SR)
- Izvēlēti mācību uzdevumi un aktivitātes, kas ved uz SR
- Metokognitīvo (domāšanas) prasmju mācīšana (aktivitātes, kas rosina domāt par mācīšanos)
- Atgriezeniskā saite (AS) (kas sanāca/ nesanāca/ kas jādara tālāk), refleksija (padarītais, zināšanu, prasmju pārnese jaunā situācijā)

Atpakaļvērstā jeb uz mērķi vērstā plānošana

Veiksmīgai mācību darba plānošanai secīgi veic 3 darbības:

- 1) Izvirza sasniedzamos rezultātus;
- 2) Precizē, ko tieši vērtēs jeb ar kādām darbībām skolēns demonstrēs, ka apguvis SR;
  - Un tikai tad
- 3) Plāno mācību procesu jeb darbības, kas skolēnam jāveic, lai virzītos uz sasniedzamo rezultātu.

Skolēnam katrā
stundā
sasniedzamais
rezultāts

**Katra stunda fokusējas uz konkrētu,
izmērāmu plānveidīgu darbu**

**Ļauj domāt par metodēm, kas ir
saistošas un ved uz rezultātu**

Stunda ir strukturēta

SR apraksta, ko skolēns zinās, pratīs pēc mācību stundas

- Kas ir galvenais, kas skolēniem šajā stundā jāiemācās?
- Kā tas skolēnam ir svarīgi vai saistoši?
- Kā tas saistās ar citām stundām?
- Vai iecerēto būs iespējams izdarīt vienas stundas (blokstundas) laikā?
- Kā pārliecināties, ka skolēni sasnieguši plānoto rezultātu?

Kā formulēt SR?

**Ticams – stundā reāli sasniedzams un
ambiciozs!**

**Būtisks – jāved uz dziļāku izpratni un jābūt
kontekstā ar programmu!**

**Jēgpilns – skolēnam skaidrs un saprotams –
ko tas dod, ja viņš to zina/prot?**

**Izmērāms – ir iespējams pārliccināties vai
rezultāts ir sasniegts!**

**Aktīvs – vērsts uz darbību – jo mēs
mācāmies caur aktivitātēm!**

Kāds ir skolēna ceļš uz dažādiem SR?

SR
veids

Ko dara skolēns,
lai apgūtu SR?

Kā parāda
apgūto?

A. Zina... ko?
(nosaukumus, simbolus, faktus...)

atceras

+

apgūst stratēģiju, kā atceras

Nosauc, definē ...

B. Ir izpratne... par ko?
(jēdzienu - uzbūvi, procesu, nozīmi... lai...)

novēro vai/un jautā (..., ...)

+

spriež (..., ...)

+

skaidro (..., ...)

+

t.i. mācās domāt

+

paust savu domu skaji

Veido pamatojumu ...

C. Veic praktisku procedūru
(strādā ar ierīci – mērinstrumentu, ...)

dara, izpildot noteiktus soļus secībā

Izpilda procedūru

D. Piemīt prasme ...
(atrast atslēgas vārdus, klasificēt vielas ...)

dara izpildot
secīgus soļus

+

apgūst stratēģiju,
kā dara

+

stratēģiju, kā
atpazīt nākošreiz

Ir izpratne par ...
procedūru prasmei

+

t.i. mācās domāt

+

vadīt savu mācīšanos

Demonstrē prasmi,
atpazīstot un lietojot
stratēģiju

E. Risina problēmu

plāno un rīkojas jaunā situācijā

spriež kompleksi

+

izvēloties un lietojot
vajadzīgās stratēģijas

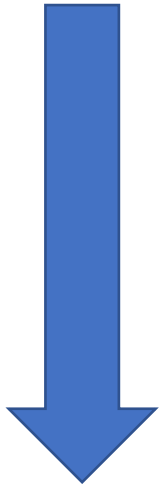
Atrisina problēmu

Atslēgas vārdi, kas palīdz formulēt SR

Līmenis/darbība

Atslēgas vārdi

Pamata

Atceras, zina kas

Saprot, zina kā, atbild

Pielieto, atkārtoti, veido vērtības

Analizē, demonstrē kā, grupē

Izvērtē, attīsta (kādu ideju tālāk)

Augstākais

Rada, dara, rīkojas, lieto

Piemēri

- Zina sludinājumu veidus un valodas līdzekļu lietojumu tajos.
- Veido sludinājumu, izvēloties atbilstošu veidu un valodas lietojumu tajā.
- Atrod un sistematizē vajadzīgo informāciju, lai veidotu vienotu aprakstu tālākās informācijas sniegšanai, izmantojot dažādas informācijas meklēšanas stratēģijas.
- Izmanto dažādas informācijas meklēšanas stratēģijas vienota apraksta veidošanai.
- Atrod un sistematizē vajadzīgo informāciju, lai veidotu vienotu aprakstu tālākās informācijas sniegšanai.

Piemēri

- Raksta ēdiena recepti, lietojot atbilstošus darbības vārdus.
- Strādājot grupā un izmantojot atbilstošu vārdu krājumu, sastāda secīgu tūrisma maršrutu.
- Strādājot grupā, veido dažādas atgādnes teksta atstāstīšanai un izstrādā labas atgādnes kritērijus.
- Nosauc kustību veidus.
- Zina nosaukt piemērus kustībām un skaidro ikdienā izmantojamo kustību veidus.
- Modelē iežu aprites ciklu.

Svarīgi!

Stundas sākumā dariet zināmu skolēniem plānoto sasniedzamo rezultātu

Formulējiet sasniedzamo rezultātu skolēniem saprotamā valodā, lai viņiem būtu skaidrs, kas stundas beigās tiek sagaidīts vai kas stundā būs jādara

Skolēniem jāmacās strādāt mērķtiecīgi, zinot konkrētu sasniedzamo rezultātu

Kā pārbaudīt, vai sasniedzamais rezultāts ir sasniegts?

Veikt formatīvo vērtēšanu

**Iespēju robežās-
atgriezeniskā
saite uzreiz, SLA**

**Dod uzdevumu,
lai pārlicinātos,
ka rezultāts ir
sasniegts**

Veic refleksiju

Atgriezeniskā saite 3 līmeņi

- **Uzdevuma līmenis**- cik labi saprasts, izpildīts uzdevums (izejas kartes, socratives.com, kahoot.it, iedots uzdevums...)
- **Procesa līmenis**- kas nepieciešams, kas jā dara, lai saprastu, izpildītu (pārbaude, komentārs, PPP)
- **Pašregulācijas līmenis**- skolēns spēj pats sev palīdzēt, virzīt, regulēt savu darbību (SLA)
Skolēns pats vērtē savu darbību (kritēriji).

Ieteikumi temata plānošanai

- Izpēti temata ietvaru un izvirzi tematā sasniedzamo rezultātu, nosaki stundu skaitu:
  - kāda veida vērtēšana tiks veikta, kāda atgriezeniskā saite tiks sniegta, lai skolēni procesā var uzlabot savu sniegumu?
  - sadali apgūstamās prasmes pa mācību stundām, katrai stundai izvirzi sasniedzamo rezultātu (SR)
  - kādi pierādījumi (konkrētas skolēna darbības, uzdevums) liecinās, ka skolēni šo SR ir sasnieguši?
  - kādi konkrēti uzdevumi tādēļ skolēnam jāplāno un jādod, lai pārlicinātos un izmērītu, ka un vai SR ir sasniegts?